

EUROOPA KOHTU OTSUS
2. aprill 1998*

[...]

Elektri aktsiisimaks – Kodumaise elektri tootmisviisist olenevad maksumäärad –
Importelektri ühtse määraga maks

Kohtuasjas C-213/96,

mille esemeks on Euroopa Kohtule EÜ asutamislepingu artikli 177 alusel Uudenmaan Lääninoikeuse (Soome) esitatud taotlus, millega soovitakse saada nimetatud kohtus pooleli olevas vaidluses, mille on algatanud:

Outokumpu Oy,

eelotsust EÜ asutamislepingu artiklite 9, 12 ja 95 tõlgendamise kohta,

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president G. C. Rodríguez Iglesias, kodade esimehed C. Gulmann, H. Ragnemalm ja R. Schintgen (ettekandja), kohtunikud G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida, P. J. G. Kapteyn, J. L. Murray, D. A. O. Edward, J.-P. Puissochet, G. Hirsch, P. Jann ja L. Sevón,

kohtujurist: F. G. Jacobs,

kohtusekretär: kohtusekretäri asetäitja H. von Holstein,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

- Outokumpu Oy, esindaja: advokaat Arto Kukkonen, Helsingi,

- Soome valitsus, esindaja: välisministeeriumi õigusosakonna juhataja, suursaadik Holger Rotkirch,

- Prantsusmaa valitsus, esindajad: välisministeeriumi õigusosakonna talituse juhataja Catherine de Salins ja sama osakonna asjur Jean-Marc Belorgey,

- Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: peaõigusnõunik Allan Rosas ja õigustalituse ametnik Enrico Traversa,

võttes arvesse kohtuistungil ettekannet,

olles kuulanud 24. juuni 1997. aasta kohtuistungil ära Outokumpu Oy, Soome valitsuse ja komisjoni suulised märkused,

olles kuulanud 13. novembri 1997. aasta kohtuistungil ära kohtujuristi ettepaneku,

* Kohtumenetluse keel: soome.

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Uudenmaa Läänioikeus (Uusimaa lääni halduskohus) esitas oma 30. mai 1996. aasta otsusega, mis saabus Euroopa Kohtusse 25. juunil 1996, EÜ asutamislepingu artikli 177 alusel kaks eelotsuse küsimust asutamislepingu artiklite 9, 12 ja 95 tõlgendamise kohta.
- 2 Kõnealused küsimused tõstatati kohtuasjas, mille algatas Soome Outukumpu kontserni emaettevõtja Outukumpu Oy (edaspidi Outukumpu) Helsingi Piiritullikamari (piirkondlik tolliasutus) otsuse peale, millega ta kehtestas maksu Outukumpu poolt 1995. aasta septembris Rootsist imporditud elektrile.
- 3 Soomes on Eräiden energialähteiden valmisteverosta annettu laki (29. detsembri 1994. aasta seadus nr 1473/94 teatud energiaallikate aktsiisimaksu kohta) paragrahvis 1 sätestatud, et kivisöe, turba, maagaasi, elektri ja tärpentini eest tasutakse riigile maksu baasmäär ja täiendav maks. Kõnealuse seaduse paragrahvi 2 lõikes 4 on määratletud elekter tollitariifistiku rubriiki 2716 kuuluva elektrienergiana.
- 4 Seaduse nr 1473/94 paragrahvi 3 alusel vastutab seaduses nimetatud toodete maksude kehtestamise ja järelevalve eest tolliasutus.
- 5 Seaduse nr 1473/94 paragrahvi 4 alusel makstakse maksu järgmise, seaduse lisaks oleva maksutabeli kohaselt (p = penni = 0,01 FIM):

Toode	Tooterühm	Maksu baasmäär	Täiendav maks
Kivisüsi, kivisöebriketid, kivisööst valmistatud tahkekütused; pruunsüsi	1	-	116,1 Soome marka / tonn
Turvas	2	-	3,5 Soome marka / MWh
Maagaas, gaasitooted	3	-	11,2, p/nm ³ *
Elektrienergia			
- toodetud tuumaenergia abil	4	1,5 p/kWh	0,9 p/kWh
- toodetud vee-energia abil	5	-	0,4 p/kWh
- imporditud	6	1,3 p/kWh	0,9 p/kWh
Tärpentin	7	18,55 p/kg	-

* Maagaasi eest perioodil 1. jaanuar 1995 kuni 31. detsember 1997 makstavat maksu vähendatakse 50% võrra.

- 6 Seaduse nr 1473/94 paragrahvi 14 esimese lõigu kohaselt isikud, kes

1) toodavad Soomes elektrit tuuma- või vee-energia abil,

2) saavad ettevõtluse käigus elektrit ühendusest või impordivad seda väljastpoolt ühendust,

on kohustatud tasuma elektrimaksu.

- 7 Maksu ei pea siiski maksma sellise elektrienergia eest, mida toodetakse alla kahe megavoltamprise võimsusega generaatoris (seaduse nr 1473/94 paragrahvi 14 teine lõik).
- 8 Maksust on vabastatud ka:
- elektri tootmiseks kasutatav turvas, kui selle tootmine on suurem kui 25 000 MWh kalendriaastas (paragrahv 7);
 - Soomes tuuma- või vee-energia abil toodetud elekter, mida tootja ise ekspordib väljapoole ühendust või tarnib muusse ühenduse piirkonda kui Soome tarbimiseks (paragrahv 16).
- 9 Lõpuks ilmneb kohtudokumentidest, et teatud tööstusjäätmetest toodetud elekter ei kuulu seaduse nr 1473/94 kohaldamisalasse.
- 10 Seaduse nr 1473/94 paragrahvi 17 kohaselt on kõik isikud, kes on paragrahvi 14 esimese lõigu punkti 2 kohaselt maksukohustuslased, kohustatud täitma Valmisteverotuslaki (seadus nr 1469/94 aktsiisimaksu kohta) sätteid.
- 11 Soome parlamendile esitatud õigusloomega seotud ettepanekust ilmneb, et kivisöe, elektri, maagaasi, jahvatatud turba ja tükiturba, ning toortärpentini maksustamine põhineb keskkonnakaalutlustel. Peale selle arvutati imporditud elektri ühtse määraga maks selliselt, et see vastab Soomes toodetud elektri keskmisele maksumäärale, kuid siin ei ole arvesse võetud turba ja maagaasi maksu vähendust.
- 12 Seadus nr 1473/94 jõustus 1. jaanuaril 1995.
- 13 Outukumpu on alates 1. novembrist 1995 importinud Rootsist elektrit Rootsi ettevõttega Vattenfall AB sõlmitud lepingu alusel.
- 14 Esimesed tarded, mis olid proovitarded, toimetati kohale 18. septembrist 9. oktoobrini 1995. Kõnealuse proovitarne osas esitas Outukumpu 17. oktoobril 1995 piirkondlikule tolliasutusele 1995. aasta septembrit käsitleva maksudeklaratsiooni. Kõnealuse deklaratsiooni kaaskirjas märkis Outukumpu, et tema arvates oli elektrimaksu kehtestamine sellisele impordile vastuolus EÜ asutamislepingu artiklitega 12 ja 13 ning et seetõttu ei pidanud maksu maksma.
- 15 23. oktoobril 1995 otsustas piirkondlik tolliasutus, et seaduse nr 1473/94 paragrahvi 4 kohaselt oli Outukumpu kohustatud maksma elektrimaksu 1,3 p/kWh + 0,9 p/kWh vastavalt maksutabelile imporditud elektri osas.
- 16 Outukumpu algatas Uudenmaa Läänioikeuses kohtumenetluse Helsingi piirkondliku tolliasutuse otsuse tühistamiseks sel põhjusel, et elektri aktsiisimaks oli asutamislepingu artiklites 9 ja 12 keelatud tollimaksuga samaväärse toimega maks. Outukumpu väitis teise

võimalusena, et selline maks oli asutamislepingu artiklis 95 nimetatud diskrimineeriv maks, ning nõudis maksumäära vähendamist selliselt, et see vastaks väikseimale Soomes toodetud elektri eest kehtestatud maksumäärale ehk 0 p/kWh, mida kohaldatakse maksust vabastatud elektri või seaduse nr 1473/94 kohaldamisalasse mittekuuluva elektri suhtes.

- 17 Kuna siseriiklik kohus leidis, et tema käsitletava kohtuasja lahendus sõltus asutamislepingu artiklite 9, 12 ja 95 tõlgendusest, peatas ta menetlused ja esitas Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

‘Soome siseriiklike energiamakse käsitlevate õigusnormide kohaselt kehtestatakse Soomes seal toodetud elektrienergiale elektri aktsiisimaks, mille summa sõltub elektri tootmisviisist. Tuumaenergia abil toodetud elektrile kehtestatav aktsiisimaks on maksu baasmäär 1,5 p/kWh ja täiendav maks 0,9 p/kWh. Vee-energia abil toodetud elektrile kehtestatav aktsiisimaks on üksnes täiendav maks 0,4 p/kWh. Muul viisil (nt kivisöe abil) toodetud elektrile kehtestatakse aktsiisimaks elektri tootmiseks kasutatud sisendmaterjalide koguse põhjal. Teatud viisil (nt alla kahe megavoltamprise võimsusega generaatoris) toodetud elektrienergia eest aktsiisimaksu üldse ei nõuta. Imporditud elektrile kehtestatav aktsiisimaks, olenemata elektri tootmisviisist, on maksu baasmäär 1,3 p/kWh ja täiendav maks 0,9 p/kWh. Elektri aktsiisimaks määratakse seega imporditud elektri puhul erinevalt kui Soomes toodetud elektri puhul. Energia tootmisviisi põhjal määratud aktsiisimaksude kehtestamine põhineb seaduse ettevalmistamise keskkonnakaitselistel põhjustel. Importelektri eest nõutava maksu summat ei määrata siiski elektri tootmisviisi põhjal. Importelektri eest nõutav aktsiisimaks on kõrgem kui Soomes toodetud elektri eest nõutav madalaim aktsiisimaks, kuid madalam kui Soomes toodetud elektri eest nõutav kõrgeim aktsiisimaks. Importelektri aktsiisimaksu nõutakse importijalt, samas kui Soomes toodetud elektri aktsiisimaksu nõutakse elektritootjalt.

1. Kas eespool kirjeldatud viisil imporditelektrile määratud elektri aktsiisimaksu võib pidada tollimaksuga samaväärse toimega maksuks EÜ asutamislepingu artiklite 9 ja 12 tähenduses?

2. Kui see ei ole tollimaksuga samaväärse toimega maks, kas eespool kirjeldatud viisil imporditelektrile määratud elektri aktsiisimaksu tuleb pidada muude liikmesriikide impordi diskrimineerivaks maksuks EÜ asutamislepingu artikli 95 tähenduses?’

- 18 Kõnealustes küsimustes, mida tuleks käsitleda koos, taotleb siseriiklik kohus Euroopa Kohtu otsust selle kohta, kuidas liigitada asutamislepingu artiklite 9, 12 ja 95 seisukohast aktsiisimaks, mis kehtestatakse kodumaise elektrile selle tootmisviisist olenevas määras, kuid imporditelektrile ühtses määras, mis on kõrgem kui kodumaise elektri suhtes kohaldatav väikseim määr, kuid väiksem kui kodumaise elektri suhtes kohaldatav kõrgeim määr, ning vajaduse korral kõnealustele sätetele vastavuse kohta.
- 19 Liigitamise osas tuleb märkida, et Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt (vt muuhulgas 17. juuli 1997. aasta otsus kohtuasjas C-90/94: Haahr Petroleum vs. benrå Havn jt, EKL 1997, lk I-4085, punkt 19) ei saa samaväärse toimega makse käsitlevaid sätteid ja diskrimineerivaid riigimakse käsitlevaid sätteid kohaldada koos, s.t asutamislepingus kehtestatud süsteemi kohaselt ei saa sama maks kuuluda üheaegselt mõlemasse kategooriasse.

- 20 Samuti ilmneb Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikast (vt muuhulgas otsus kohtuasjas: Haahr Petroleum, punkt 20), et igasugune rahaline maks, ükskõik kuidas seda nimetatakse või rakendatakse, mis on kehtestatud ühepoolsetelt kaupadele põhjusel, et need ületavad piiri, ja mis ei ole tollimaks selle otseses tähenduses, on samaväärse toimega maks asutamislepingu artiklite 9, 12, 13 ja 16 tähenduses. Sellist maksu ei või siiski nii iseloomustada, kui see kuulub selliste riigimaksude üldisesse süsteemi, mida kohaldatakse tootekategooriate suhtes süstemaatiliselt objektiivsete kriteeriumide alusel toodete päritolu arvesse võtmata, mistõttu kõnealune maks kuulub asutamislepingu artikli 95 kohaldamisalasse.
- 21 Seetõttu tuleb esmalt märkida, et põhikohtuasjas arutatav maks kuulub selliste maksude üldisesse süsteemi, mida ei kehtestata üksnes elektrienergiale kui sellisele, vaid ka mitmetele primaarenergiaallikatele, nt kivisöetooted, turvas, maagaas ja tärpentin.
- 22 Teiseks tuleb märkida, et nii importelekter kui kodumaine elekter kuuluvad samasse maksusüsteemi ning maksu kehtestab elektri päritolust sõltumata sama asutus üldistes aktsiisimakse käsitlevates õigusaktides reguleeritud menetluste kohaselt.
- 23 Kolmandaks, välja arvatud kodumaine, alla kahe megavoltamprise võimsusega generaatorites või väikeste turbakogustena toodetud elekter, kehtestatakse elektrimaks, olenemata sellest, kas tegu on kodumaise või importelektriga. Sellisel juhul selle põhjal, et importelektri korral maksab maksu importija importimisel, ei saa järeldada, et maks kehtestatakse kõnealustele kaupadele piiri ületamise tõttu.
- 24 Outokumpu märgib siiski, et Euroopa Kohtu kohtupraktika kohaselt (vt eelkõige otsus kohtuasjas 132/78: Denkavit Loire vs. Prantsusmaa, EKL 1979, lk 1923, punkt 8) selleks, et imporditud toodetele kehtestatav maks kuuluks riigimaksude üldisesse süsteemi, tuleb see kehtestada kodumaistele toodetele ja imporditud toodetele samal turustuselapil ning maksustatav teokoosseis peab olema mõlema tooterühma puhul sama.
- 25 Selles osas tuleb täpsustada, et põhikohtuasjaga sarnasel asjaoludel ei ole mingit vahet sellel, et importelektrit maksustatakse impordihetkel ja kodumaist elektrit tootmishetkel, kuna elektri turustuselapi eripära arvesse võttes on see mõlema toimingu puhul sama, s.t etapp, mil elekter jõuab riiklikkusse jaotusvõrku (vt selle kohta otsus liidetud kohtuasjades C-149/91 ja C- 150/91: Sanders Adour ja Guyomarc'h Orthez Nutrition Animale vs. Directeur des Services Fiscaux des Pyrénées-Atlantiques, EKL 1992, lk I-3899, punkt 18).
- 26 Samuti väidab Outokumpu, et põhikohtuasjas arutatavat maksu ei kehtestata imporditud ja kodumaistele toodetele samade kriteeriumide alusel ja toodete päritolust sõltumata. Kodumaise elektrile kehtestatakse erinevad maksumäärad sõltuvalt sellest, kas see on toodetud tuuma- või vee-energia abil või maksustatakse seda üksnes kasutatavate toorainete tasemel või on see maksust vabastatud, samas kui importelektrit maksustatakse üksnes lõpptootena ja tootmisviisist olenemata ühtse maksumääraga. Maksustatavad summad ja maksumäärad erinevad sõltuvalt sellest, kas elekter on kodumaine või imporditud.
- 27 Euroopa Kohus on juba sedastanud, et riigimaksu kujul olevat maksu võib pidada tollimaksuga samaväärse toimega maksuks vaid siis, kui maksu kehtestamist reguleerivad üksikasjalikud eeskirjad on sellised, et maks kehtestatakse üksnes imporditud toodetele,

mitte kodumaistele toodetele (28. jaanuari 1981. aasta otsus kohtuasjas 32/80: *Officier van Justitie vs. Kortmann*, EKL 1981, lk 251, punkt 18). Nagu käesoleva otsuse eespool olevast punktist 23 ilmneb, ei ole tegu põhikohtuasjas arutatava maksuga.

- 28 Samuti on Euroopa Kohus otsustanud, et asjaolu, et kaupade päritolu määrab nõutava maksu summa, ei saa seda välja jätta asutamislepingu artikli 95 kohaldamisalast (vt otsus kohtuasjas *Haahr Petroleum*, punkt 25).
- 29 Sellest tulenevalt on põhikohtuasjas arutatav aktsiisimaks asutamislepingu artiklis 95 nimetatud riigimaks, mitte artiklites 9 ja 12 nimetatud tollimaksuga samaväärse toimega maks.
- 30 Mis puutub sellise maksu vastavusse asutamislepingu artiklile 95, tuleb märkida, et Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei piirata praegu kehtivas ühenduse õiguses liikmesriikide vabadust luua maksusüsteem, mille puhul tehakse teatavatel toodetel – isegi toodetel, mis on artikli 95 esimese lõigu tähenduses samasugused – vahet objektiivsete kriteeriumide alusel, nagu kasutatud tooraine laad või kasutatud tootmisprotsessid. Selline diferentseerimine on kooskõlas ühenduse õigusega üksnes siis, kui see aitab kaasa eesmärkide saavutamisele, mis on iseenesest kooskõlas asutamislepingu ja teise õiguse nõuetega, ning kui üksikasjalikud eeskirjad on sellised, mille kohaselt välditakse igasugust teistest liikmesriikidest toimuva impordi nii otsest kui kaudset diskrimineerimist ning konkureerivate kodumaiste toodete kaitsmist.
- 31 Seetõttu ei takista asutamislepingu artikkel 95 seda, et elektrile kehtestatava riigimaksu määr oleneb elektri tootmisviisist ja selle tootmisel kasutatavatest toorainetest, niivõrd, kui kõnealune diferentseerimine põhineb keskkonnakaalutlustel, nagu ilmneb siseriikliku kohtu esitatud küsimuste tegelikust sõnastusest.
- 32 Nagu Euroopa Kohus väitis kohtuasjas 302/86: komisjon *vs. Taani* (EKL 1988, lk 4607, punkt 8), on keskkonnakaitse üks ühenduse põhieesmärke. Peale selle, alates Euroopa Liidu lepingu jõustumisest kuulub ühenduse ülesannete hulka püsiva ja inflatsioonivaba, keskkonda respektiivna kasvu edendamine (EÜ asutamislepingu artikkel 2) ja tema tegevus hõlmab keskkonnapoliitikat (EÜ asutamislepingu artikli 3 punkt k).
- 33 Nagu kohtujurist märgib oma ettepaneku punktis 58, on ühenduse energiapoliitika oluliseks eesmärgiks eelkõige elektrienergia tootmismeetodite sobivus keskkonnaga.
- 34 Küsimuse osas, kas põhikohtuasjas arutatavale maksusüsteemile omane diferentseerimine on kooskõlas asutamislepingu artiklis 95 nimetatud diskrimineerimiskeeluga, tuleb siiski märkida, et Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt rikutakse sätet siis, kui imporditud tootele ja kodumaisele tootele kehtestatakse maksud arvutatakse erineval viisil ja erinevate kriteeriumide alusel, mis toob ainult teatud juhtudel kaasa selle, et imporditud tootele kehtestatakse kõrgem maks (vt eelkõige 26. juuni 1991. aasta otsus kohtuasjas C-152/89: komisjon *vs. Luxembourg*, EKL 1991, lk I-3141, punkt 20).
- 35 Selline olukord on siis, kui põhikohtuasjas arutatavas diferentseeritud maksusüsteemis kehtestatakse riikliku võrgu kaudu jaotatavale importelektrile, olenemata selle tootmisviisist, selline ühtse määraga maks, mis on kõrgem kui riikliku võrgu kaudu jaotatavale kodumaisele elektrile kehtestatav madalaim maks.

- 36 Asjaolu, et kodumaine elekter on teatud juhtudel kõrgemalt maksustatud kui importelekter, on siinkohal tähtsusetu, kuna selle kindlakstegemiseks, kas kõnealune süsteem on kooskõlas asutamislepingu artikliga 95, tuleb importelektrile kehtestatavat maksukoormust võrrelda kodumaisele elektrile kehtestatava madalaima maksukoormusega (vt selle kohta otsus kohtuasjas: komisjon vs. Luksemburg, punktid 21 ja 22).
- 37 Soome valitsus esitab vastuväite, et kodumaise elektri suhtes kohaldatavaid diferentseeritud määrasid ei saa kohaldada importelektri suhtes elektri eripära tõttu, mille kohaselt elektri päritolu ega tootmisviisi ei saa kindlaks määrata pärast selle jaotusvõrku jõudmist. Soome valitsus väidab, et sellisel juhul on ainus loogiline viis importelektri õiglaseks käsitlemiseks kohaldada ühtset maksumäära, mis on arvutatud nii, et see vastab kodumaisele elektrile kehtestatavale keskmisele maksumäärale.
- 38 Euroopa Kohtul on juba olnud võimalus juhtida tähelepanu sellele, et praktiliste raskustega ei saa põhjendada seda, et teistest liikmesriikidest pärit toodete suhtes kohaldatakse diskrimineerivaid riigimakse (vt muuhulgas 23. oktoobri 1997. aasta otsus kohtuasjas C-375/95: komisjon vs. Kreeka, EKL 1997, lk I-5981, punkt 47).
- 39 Ehkki on tõsi, et importelektri tootmisviisi ja seega selle tootmisel kasutatavate primaarenergiaallikate täpselt kindlaksmääramine võib elektri eripära tõttu osutuda äärmiselt keeruliseks, ei anta põhikohtuasjas arutatavates Soome õigusaktides importijale isegi võimalust näidata, et tema imporditud elekter on toodetud teatud tootmisviisi abil, et elektri suhtes võiks kohaldada sama tootmisviisi abil toodetud kodumaise elektri maksumäära.
- 40 Peale selle on Euroopa Kohus juba otsustanud, et kuigi asutamislepingu artikkel 95 põhimõtteliselt ei kohusta liikmesriike kaotama objektiivselt põhjendatud diferentseerimisi, mida siseriiklikes õigusnormides tehakse kodumaistele toodetele kehtestatavate riigimaksude vahel, on olukord teistsugune, kui selline kaotamine on üksnes viis, kuidas vältida imporditud toodete otsesest või kaudset diskrimineerimist (8. jaanuari 1980. aasta otsus kohtuasjas 21/79: komisjon vs. Itaalia, EKL 1980, lk 1, punkt 16).
- 41 Eespool toodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb vastata, et EÜ asutamislepingu artikli 95 esimese lõiguga on vastuolus see, et riiklikku energiaallikate maksusüsteemi kuuluv aktsiisimaks kehtestatakse kodumaisele elektrile selle tootmisviisist olenevas määras, kuid importelektrile selle tootmisviisist olenemata ühtses määras, mis on küll madalam kui kodumaise elektri suhtes kohaldatav kõrgeim maksumäär, kuid mis toob teatud juhtudel kaasa selle, et importelektrile kehtestatakse kõrgem maks.

Kohtukulud

- 42 Euroopa Kohtule märkusi esitanud Soome ja Prantsusmaa valitsuste ja Euroopa Ühenduste Komisjoni kulusid ei hüvitata. Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus siseriiklikus kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse nimetatud kohus.

Esitatud põhjendustest lähtudes

EUROOPA KOHUS,

vastates küsimustele, mille Uudenmaan Lääninoikeus esitas talle oma 30. mai 1996. aasta otsusega, otsustab:

EÜ asutamislepingu artikli 95 esimese lõiguga on vastuolus see, et riiklikku energiaallikate maksusüsteemi kuuluv aktsiisimaks kehtestatakse kodumaisele elektrile selle tootmisviisist olenevas määras, kuid importelektrile selle tootmisviisist olenemata ühtses määras, mis on küll madalam kui kodumaise elektri suhtes kohaldatav kõrgeim maksumäär, kuid mis toob teatud juhtudel kaasa selle, et importelektrile kehtestatakse kõrgem maks.

Rodríguez Iglesias

Gulmann

Ragnemalm

Schintgen

Mancini

Moitinho de Almeida

Kapteyn

Murray

Edward

Puissochet

Hirsch

Jann

Sevón

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 2. aprillil 1998 Luxembourgis.

Kohtusekretär

R. Grass

President

G. C. Rodríguez Iglesias